

KDYŽ MÁŠ POCIT, ŽE S TEBOU BŮH NIC NESVEDE...

...vzpomeň si, že

Noe se občas opil do němoty,

Abrahám byl příliš starý,

Sára byla neplodná,

Izák byl přehnaně důvěřivý,

Jákob byl úskočný,

Lea byla ošklivá,

Josef Egyptský prožil těžkou šikanu,

Mojžíš měl zranění z dětství a byl agresivní,

Gedeon měl strach a chtěl utéct,

Rachab byla prostitutka,

Jeremiáš a Timotej byli příliš mladí,

David měl na kontě cizoložství a úkladnou vraždu,

Jonáš utekl před Hospodinem,

Noemi byla vdova,

Jób přišel o rodinu, o majetek a propadl depresi,

Jan Křtítel byl bezdomovec a pojídal hmyz,

Svatý Josef neměl odjakživa mariánskou úctu – chtěl Marii poslat pryč,

Panna Maria místy nechápala, jak to Pán Bůh myslel,

Ježíš v pubertě utekl rodičům a ještě se divil, co mají za problém,

učedníci usínali při modlitbě,

Petr se vyťahoval, a pak zapřel Krista,

Marta byla tak trochu workoholička,

Její sestra **Marie** zas nebyla zrovna akční,

Marie Magdaléna byla prostitutka, a ještě k tomu posedlá,

Samařská žena byla několikrát rozvedená a žila „na hromádce“,

Zacheus byl malý a zakomplexovaný a živil se daňovými podvody,

Pavel byl cholerik a občas si neviděl do úst,

Timotej míval žaludeční potíže.

První svatořečený byl **lotr po pravici**.

Tak se nelekni, kdyby Pán počítal s tebou!

AKTUALITY

NÁRODNÍ TÝDEN MANŽELSTVÍ

14. – 20. 2. 2022

Každý rok v týdnu sv. Valentýna (14. únor) je Národní týden manželství příležitostí pro všechny páry zaměřit se na svůj vztah. Valentýn je synonymem romantiky a týden manželství se jí určitě vyhýbat nebude, stejně jako přátelství, komunikaci, odpuštění a radosti, které by v manželství neměly chybět.

Rádi bychom povzbudili ty, kdo se do manželství chystají nebo už jsou svoji, aby v tomto týdnu zvláštním způsobem investovali do svého vztahu, který si to určitě zaslouží. Je bláhové si myslet, že se nám podaří vymýt všechny rozvody. Ale přinejmenším to naše manželství může být bezpečným místem, kde platí slib lásky v dobrém i zlém. Dobré manželství není samozřejmost.

<http://www.tydenmanzelstvi.cz>

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 10. února 2022. Uzávěrka následujícího čísla: 24. února 2022. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošik. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 4 13. února 2022

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošik, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Kostofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 14. 2. – 27. 2. 2022

14. 2.	Po	–	–	–
15. 2.	Út	KA	17.00	za ++ Žofii a Kazimira Szlachetkovy a celý rod
16. 2.	St	KA	08.00	za farníky
17. 2.	Čt	KA	08.00	za † Jaroslava
18. 2.	Pá	KA	17.00	za † Štefana
19. 2.	So	KA	17.00	za farníky

20. 2. Ne 7. neděle v mezidobí

sbírka „Svatopetrský haléř“

KO	08.30	za ++ Annu a Františka Stránské a celý rod
CH	15.00	na úmysl

21. 2. Po – – –

22. 2. Út Svátek Stolce svatého Petra, apoštola

KA 17.00 za farníky

23. 2. St Památka sv. Polykarpa, biskupa a mučedníka

KA 08.00 za ++ Annu a Alžbětu

24. 2. Čt KA 08.00 za † maminku Krystynu Janákovou

25. 2. Pá KA 17.00 za uzdravení Samka

26. 2. So KA 17.00 za farníky

27. 2. Ne 8. neděle v mezidobí

KO 08.30 za zdraví, Boží požehnání a dary Ducha Svatého pro Milana Staregu a jeho rodinu

PAPEŽ FRANTIŠEK: PROLAMOVÁNÍ LIMITŮ

3. část studie prof. Tomáše Petrářka k současným proměnám papežství v historickém kontextu

Nesnesitelná samozřejmost koncilu

Papež František je rovněž první papež, který byl na kněze vysvěcen po II. vatikánském koncilu a neúčastnil se ho. Ačkoli ho necituje často, nebo převážně jen odkazy a aluzemi, koncil je pro něj samozřejmost, faktum. Na rozdíl od svého předchůdce nevidí v koncilu něco, co se má reinterpretovat, či dokonce revidovat, ale co je třeba naopak odhodlaně naplňovat a rozvíjet. K rozvíjení koncilních impulzů patří jeho opakované zásady: čas je důležitější než prostor, realita je důležitější než ideje, odmítání vnímat církev jako exkluzivní a elitní skupinu. Koncil chápe celostně jako transformativní událost, nikoliv jen jako soubor dokumentů k interpretaci. Sám jedná stejně, vzpomeňme na řadu gest doprovázející jeho slova, jako například hned v roce 2013 obřad umývání nohou na Zelený čtvrtek vězňům včetně muslimské ženy, či návštěva uprchlického tábora na ostrově Lampedusa. Do podobné kategorie patří zahájení jubilejního Roku milosrdenství ve Středoafrické republice. To vše je součástí jeho snahy o re-kontextualizaci církve jako nástroj boje proti probíhající dekontextualizaci, tedy ideologizaci a virtualizaci zkušenosti a formulací víry. Snaha po rekontextualizaci učení víry ve své vlastní tradici znamená úsilí obnovit schopnost slyšet i jiné hlasy, dosud ve vnitrocírkevním diskurzu umlčované či ignorované.

Už samotná skutečnost, že František je plně koncilní či pokoncilní katolík, mění charakter debaty o koncilu. Církevní magisterium pod jeho vedením už nemá potřebu integrovat prvky protikoncilního tradicionalistického narativu do vnímání koncilu. Proto v roce 2019 rozpustil komisi *Ecclesia Dei*, založenou roku 1988 pro dialog s lefébvristy, a udělal z ní pouze sekci v rámci Kongregace pro nauku víry, což představuje jeden z nejdůležitějších zása-

hů do struktury římské kurie vůbec. Byl to jasný signál, že tradicionalisté sice mohou mít předkoncilní liturgii, ale nemohou mít protikoncilní doktrínu a mentalitu, což platí i pro nepočtené, ale velmi hlasité tradicionalisty uvnitř církve.

František se nechce utopit v nekonečných debatách o hermeneutice koncilu, jak jsme toho byli svědky během pontifikátu Benedikta XVI., ale chce hledat odpovědi na současné globální výzvy katolicismu. Klade proto důraz na zkušenost jako zdroj poznání a učení církve, snaží se o reinkulturaci papežství v současném světě. I proto jezdí na zahraniční cesty mnohem častěji mimo Evropu než jeho předchůdci a i v rámci evropských zemí pak tam, kde jsou katolíci menšinou (Albánie, Švédsko, Bulharsko), místo obrany v minulosti dobytých prostor vyhledává setkání s těmi tam venku, za branami. Zatímco Benedikt hledal inspiraci v teologii středověké mnišské tradice, v reakci na globalizaci formuluje František teologii pro současné multikulturní a nábožensky pestré velkoměsto. Identifikuje nové výzvy jako vytvoření teologie migrace v době krize národních států, teologie kultury uprostřed krize multikulturalismu, a konečně teologie vědy v době vlny scientistního dogmatismu a náboženského fundamentalismu, což ovšem byla jedna z priorit také Benedikta XVI., která zazněla například i při jeho české návštěvě v roce 2009.

Tváří v tvář otevřené i skryté opozici

Asi žádný papež nečelil tolik otevřené kritice uvnitř církve jako František. Souvisí to s úkolem vést církev v době geopolitických zmatků a chaosu, církve, která se vnitřně stala komplexnější, rozdělenější, pestřejší, více postkonfesionální a transkonfesionální než kdykoli v minulosti. Oproti svým dvěma předchůdcům se mnohem méně staví do pozice soudce a posuzovatele, ale snaží se naplnit roli stavitelů mostů (*pontifex*). Přesto ke střetům stále

znovu a znovu dochází a hlasitost dobře organizované a konzervativními nadacemi štedře financované opozice části katolických kruhů, které se doslova prezentují jako ti katoličtější než sám papež, ukazuje na přelomový význam jeho pontifikátu. Faggioli soudí, že opozici lze rozdělit na tři kategorie: teologická opozice trvá na platnosti podle nich neměnitelného církevního a doktrinálního paradigmatu dvojpontifikátu Jan Pavel II. / Benedikt XVI. Odpor proti Františkovi jde také často z relativně malého okruhu odpůrců II. vatikánského koncilu. Okolo hnutí odporu proti exhortaci *Amoris laetitia* se také vytvořila organizovaná opozice vůči papežskému učitelskému úřadu. Institucionální opozice brání *status quo* v církvi, především v kurii, a brání i jen samotné debatě o systémových a strukturálních změnách. Konečně sociálně-politická opozice brání změně pastoračních priorit a přenosu důrazu na chudé, protože vnímá Františkův pontifikát jako hrozbu pro privilegovanou pozici západní civilizace a možný konec katolicismu jako západního náboženství. Od počátku pontifikátu lze pozorovat nepřijetí Františka v konzervativních kruzích v USA, Polsku a dalších zemích, protože papež má mnohem širší agendu než úporné kulturní války ohledně sexuálních pravidel.

Důležitý je i celkový kontext. Pontifikát spadá do doby stále viditelnější a rostoucí krize ekonomické a politické globalizace, do věku hněvu, kdy povstávají reakcionářská, šovinistická, nacionalistická a izolacionistická hnutí. Církve nemůže předstírat, že se jí to netýká, naopak, právě i to je příčina narůstajících napětí uvnitř církve. Hněv je patrný na různých stranách také uvnitř katolické církve, jak mezi tradicionalisty, tak mezi progresivními katolíky frustrovanými nenaplněnými nadějami na reformu po II. vatikánském koncilu.

K tomu patří i zápas o odmítnutí trendů k sektářskému katolicismu. Katolicismus si musí podržet svoji univerzalistickou tvář a zájem o všechny lidi, o lidstvo jako celek. Je ale

patrné, že vrátit džina ultramontanismu do láhve je mimořádně těžké, je potřeba více decentralizovat a redefinovat službu papeže takové univerzální církve, jak k tomu už vyzval Jan Pavel II., ale bez dalších skutečných kroků. Proto František například vrátil biskupským konferencím kontrolu nad překlady liturgických textů v roce 2017, což je na první pohled drobné, ale důležité a nosné gesto a posun.

Změna stylu a dokonce i geografie se týká i změny papežova bydliště v rámci Vatikánu, stejně jako rezignace na červené střevíce a letní sídlo, což jsou srozumitelná znamení rezignace na imperiální a politické papežství. K tomu patří i desakralizace samotné osoby papeže a nový, méně konfrontační vztah s modernou. Dodejme, že v tom mu velmi úspěšně sekundují právě jeho odpůrci uvnitř církve svými soustavnými, agresivními a často vulgárními útoky. František je připraven na rozchod se středostavovským, pohodlným, buržoazním křesťanstvím 19. a 20. století. Proto jeho ochota v exhortaci *Amoris laetitia* reflektovat nepřikráslenou skutečnost, tedy komplikovanou sociální a ekonomickou realitu mnoha párů a rodin v současném světě.

Interpretovat jádro křesťanství z perspektivy periferií ale neznamená přijmout progresivní západní teologii. František prosazuje neideologický a nenostalgický přístup ke koncilu i ke všem dalším tradicím církve. Vše ve jménu důležitého posunu ve prospěch pastorality. Celkově se snaží odzápadnit vnitrocírkevní diskurz, příliš zacyklený sám do sebe. Snaží se odideologizovat teologickou debatu, prolamovat různé druhy omezení, do kterých se církev sama v minulosti uzavřela. Navenek, ale i uvnitř: přehradu mezi klérem a laiky, starými řády a novými duchovními hnutími, mezi farní a kategoriální pastoračí. Ale už jeho důraz na rodinu a distance od západního individualismu ukazuje, jak neodpovídající je nálepka „liberální katolík“, kterou mu někteří dávají.

- pokračování -

Tomáš Petrářek